

Full diocesà

10 de febrer del 2019

p4 –Projectes de Mans Unides per al 2019

p5 –Recordant la figura del bisbe Jaume

Una «Església ferida» que es vol guarir

El tema dels abusos sexuals en el si del clergat provoca cansament i desil·lusió en el Poble de Déu. El papa Francesc va advertir fa uns quants dies al Panamà, en una referència implícita al problema, que «el cansament de l'esperança neix en constatar una Església ferida pel seu pecat i que moltes vegades no ha sabut escoltar tants crits en què s'amagava el crit del Mestre: Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?».

Tot això passa en uns dies en què a la premsa tornen a ser notícia denúncies de casos d'anys enrere a casa nostra. Precisament, d'aquí a poc –concretament, del 21 al 24 de febrer– tindrà lloc a Roma una inèdita cimera de presidents dels episcopats de tot el món (uns 130) per coordinar una estratègia de prevenció i de càstig. Aquesta trobada inclourà un ritu penitencial per a demanar perdó a tota l'Església.

Previament, les diferents conferències episcopals han treballat uns qüestionaris, com una auditoria de com s'estan afrontant els casos en les diferents Esglésies particulars.

El mateix pontífex vol que els bisbes prenguin consciència del drama dels abusos sexuals i espera que surtin de la cimera amb un «protocol clar» de com s'ha d'actuar en aquest tipus de situacions.

Aquesta mena de notícies pot crear un clima distorsionador sobre la realitat de l'honradesa de la immensa majoria dels membres de l'Església. Per això, i amb motiu d'aquesta cimera, en la nostra pròxima edició donarem uns criteris per a ajudar-nos a interpretar el problema.

«Tira endins i caleu les xarxes per pescar»

Diumenge V durant l'any / Cicle C

Lectura del llibre d'Isaïes

L'any que morí el rei Ozies vaig veure el Senyor assegut en un tron alt i prominent. Els plecs del seu mantell omplien el temple. L'assistien, drets, uns serafins que cridaven l'un a l'altre: «Sant, sant, sant és el Senyor de l'univers, tota la terra és plena de la seva glòria.» Aquell crit feia estremir els muntants de les portes i l'edifici s'omplia de fum. Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que sóc un home de llavis impurs i visc enmig d'un poble de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers.» Llavors un dels serafins volà cap a mi duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat.» Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «Qui enviaré? Qui ens hi anirà?» Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi.»

(6,1-2a,3-8)

Salm responsorial

Us vull cantar a la presència dels àngels, Senyor.
(Salm 137)

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo mateix havia rebut, és a dir, que Crist, com deien ja les Escriptures, morí pels nostres pecats, que fou sepultat i que al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità. Que després s'aparegué a Quefes i després als dotze. Després s'aparegué a més de cinc-cents germans a la vegada; molts d'aquests encara viuen, però alguns ja són morts. Després s'aparegué a Jaume, i més tard a tots els apòstols. Finalment, el darrer de tots, com un que neix fora de temps, se m'aparegué fins i tot a mi. Tant si sóc jo com si són ells, això és el que vosaltres heu cregut.

(15,1-11)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

En una ocasió la gent s'aglomerava sobre Jesús per escoltar la paraula de Déu. Ell, que es trobava vora l'estany de Genesaret, veié dues barques a la platja. Els pescadors n'havien

baixat i rentaven les xarxes. Pujà en una de les barques, que era de Simó, li demanà que l'apartés una mica de terra, s'assegué i ensenyava la gent de la barca estant. Quan acabà de parlar, digué a Simó: «Tira endins, i caleu les xarxes per pescar.» Simó li respongué: «Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem pescat res, però ja que vós ho dieu calaré les xarxes.» Així que ho feren agafaren tant de peix que les xarxes s'esquinçaven. Llavors feren senyal als pescadors de l'altra barca que vinguessin a ajudar-los. Ells hi anaren, i ompliren tant les barques que quasi s'enfonsaven. Simó Pere, en veure això, es llançà als genolls de Jesús i li deia: «Senyor, allunyeu-vos de mi, que sóc un pecador.» Ni ell ni cap dels qui anaven amb ell no se sabien avenir d'una pesca com aquella. Igual passà amb Jaume i Joan, fills de Zebedeu, que eren socis de Simó. Però Jesús digué a Simó: «No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes.» Llavors tornaren a terra les barques, ho deixaren tot i se n'anaren amb ell.

(5,1-11)

«Jesús digué a Simó: "No tinguis por: des d'ara seràs pescador d'homes»

Ja que vós ho dieu, calaré les xarxes

Jean Hakolimana, prev.

L'evangeli d'avui relata la primera connexió entre Jesús i Pere. Com a coneixença, Jesús ja ha curat la seva sogra. El contacte actual és diferent. El fa passar de conegut a deixeble. Ell i els seus companys porten tota una nit de força feina, amb un resultat escàs. Donen el dia per perdut i comencen l'operació de tancament netejant les xarxes. Arriba Jesús i demana a Pere de poder predicar a la gent des de la seva barca. El gest de Pere és pura generositat o un favor entre coneguts. No sospita el desenllaç feliç que tindrà l'assumpte. Quan li demana de tirar llac endins, Pere ho executa amb una sola convicció: «Ja que ho dieu, ho faig.»

Alguna similitud podem veure entre la situació de Pere i la nostra com a Església. Estem en aquest moment de pobra pesca malgrat els esforços pastorals. Més d'un (capellans, catequistes, col·laboradors) renten les xarxes com un preludi d'un final a la vista. Ens agradaria un cop de mà per part del Senyor per a redreçar la situació. De fet, la recuperació triga. Com Pere, vivim el temps de la generositat. Com ell, no sempre veiem la connexió entre allò que Déu ens demana ara i la recuperació desitjada. Més d'un pot donar per temps perdut l'esforç actual. Pere pot haver pensat el mateix respecte al temps que Jesús va passar predicant des de la seva barca. Tant és que la pesca miraculosa neixi d'aquest «temps perdut». Ara Déu ens demana gestos de generositat i una «moció de confiança». Però ens reserva moments de pesca. Cuidem la nostra disponibilitat per a poder respondre sempre que ens requereixi: «Ja que vós ho dieu, calaré les xarxes.» Som salvats en l'esperança, salvats en la generositat.

La imatge

«Tira endins i caleu les xarxes per pescar.» I uns pescadors experimentats i fracassats aquella nit obeeixen, i s'esdevé una gran pesca. Primer la barca havia servit a Jesús de podi per a predicar a una multitud.

Ara els pescadors que la hi han prestada l'obeiran per a esdevenir els primers apòstols: aquell mateix dia deixaran de ser-ho per anar-se'n amb ell i actuar com a enviats seus.

La pesca miraculosa. James Tissot

Agenda

Lit. hores: Setmana I

11 dilluns

—La Mare de Déu de Lurdes
Jornada Mundial del Malalt
Gn 1,1-19/Salm 103/Mc 6,53-56

12 dimarts

—Santa Eulàlia
—Sant Julià
—Sant Damià
Gn 1,20-2,4a/Salm 8/Mc 7,1-13

13 dimecres

—Sant Benigne
Gn 2,4b-9.15-17/Salm 103/Mc 7,14-23

14 dijous

—Sants Ciril i Metodi
—Sants Valentí de Roma i Valentí de
—Sant Benet de Bages
Ac 13,46-49/Salm 116/Lc 10,1-9

15 divendres

—Sants Faustí i Jovita
—Sant Claudi de la Colombière
Gn 3,1-8/Salm 31/Mc 7,31-37

16 dissabte

—Sant Onèsim
—Santa Juliana
Gn 3,9-24/Salm 89/Mc 8,1-10

17 diumenge VI de durant l'any / Cicle C

—Sant Alexis i els 7 fundadors dels
Servites
—Sant Ròmul
—Sant Silví
La fugida de N.S.J.C a Egipte
Jr 17,5-8/Salm 1/1Co 15,12.16-20/
Lc 6,17.20-26

Projectes de Mans Unides per a l'any 2019

«Creiem en la igualtat i en la dignitat de les persones»

A nivell mundial, en relació amb la problemàtica de gènere, s'ha avançat. Tot i això, la situació de la dona avui no és pas òptima. Mans Unides enguany vol finançar els següents projectes:

PROJECTE SOCIAL: Formació per a dones agricultores. Construcció de pous i canalització de l'aigua al Camerun (Àfrica).

L'àrea d'actuació del projecte es localitza a la regió litoral del Camerun, densament poblada. El projecte va adreçat a les dones de quatre poblacions agrícoles que fan servir mètodes rudimentaris i que tenen unes condicions de vida molt difícils. Les dones s'han d'ocupar de les feines de casa, dels fills i del camp. Han d'assumir moltes responsabilitats, però no tenen prou capacitat, perquè es veuen mancades de formació i educació. Mans Unides ja ha col·laborat anteriorment amb aquesta comunitat de dones. Ara, a fi de continuar millorant les condicions de vida, es voldria fer una segona fase per a facilitar l'accés a l'aigua potable. Caldria construir alguns pous i canalitzar l'aigua perquè

arribés als conreus i, d'aquesta manera, fer-los més rendibles i poder-los comercialitzar. El projecte també inclou la concessió de microcrèdits a les dones per tal que puguin tirar endavant les seves petites explotacions agrícoles. Beneficiaris directes: 250 dones; import: 85.738 €.

PROJECTE EDUCATIU: Millora d'una escola de secundària per a noies a la R.D. del Congo (Àfrica).

El projecte se situa a Nselo, una població d'uns 45.000 habitants de la República Democràtica del Congo. Es tracta d'una zona rural on l'elaboració de carbó vegetal és l'única font d'ingressos. L'elaboració de carbó requereix la tala d'arbres, la qual cosa no fa més que incrementar la desertització de la zona. Davant aquest problema i l'augment de població és urgent la formació de noies per a trobar altres mitjans de subsistència, aprendre a respectar la selva i treballar la terra. L'escola actual, amb una capacitat de 1.100 alumnes i pocs recursos i equipaments educatius, és insuficient per a acollir la demanda de sol·licituds. La formació de les noies té un especial interès, perquè accedint a l'educació secundària poden arribar a interrompre la dinàmica de repetir la vida de les seves mares i padrines. Per aquest motiu es demana la col·laboració de Mans Unides per a dur a terme la reconstrucció d'unes habitacions amb lliteres, dutxes i latrines per a facilitar l'accés a la formació, especialment de les noies que han de recórrer grans distàncies. Beneficiaris directes: 1.100 alumnes; import: 35.000 €.

Funeral del bisbe Jaume Traserra

Redacció/ Foto: Lluís Closa

El dia 1 de febrer, a les 11h del matí, a la catedral de Solsona va tenir lloc la missa funeral en record del bisbe emèrit de Solsona, Mons. Jaume Traserra Cunillera. Va ser presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, i concelebrada per l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, el bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez, l'abat de Poblet, P. Octavi Vilà, i una cinquantena de preveres. Molts fidels de la diòcesi van arribar en autocars i cotxes particulars per acomiadar el bisbe Jaume i ompliren quasi tota la catedral. Els cants que van acompanyar la celebració van ser diversos, destacant l'Himne de la Coronació de la Mare de Déu del Claustre i el Virolai a la Mare de Déu de Queralt. Per acabar la celebració, l'arquebisbe d'Urgell va pronunciar unes paraules recordant el bisbe Jaume com a gran amic seu que era. El bisbe Xavier també va parlar als seus feligresos i va demanar si volien passar a donar-li el condol com a família que se sentia del bisbe Traserra.

Recordant la figura del bisbe Jaume Traserria (1a part)

Tal com vam anunciar la setmana passada, publiquem alguns testimonis de persones, tant sacerdots com laics, que han tingut la sort de poder treballar i compartir moments amb el bisbe Jaume Traserria. Durant unes quantes setmanes anirem publicant-los i també podreu trobar-los a la web del bisbat:

«Recordo el bisbe Jaume en diverses facetes, però val a dir que les més admirables per a mi eren aquelles no visibles per a la majoria de gent. Sí, la part més visible del bisbe Jaume era la de professor de dret canònic, quan encara jo era seminarista. Arribat a la diòcesi com a bisbe em van cridar l'atenció les ganes d'adaptar-se i conèixer els preveres i parròquies. Home d'una cultura extensa, entès en afers delicats, de tracte respectuós i amb un fi sentit de l'humor, va confiar en persones per a impulsar iniciatives pastorals i evangelitzadores amb un caire innovador. El que no es veia tant era la seva profunditat espiritual, en un anhel per anar a l'essencial de la fe, lliure de tots els condicionaments. En l'etapa final de la seva vida només llegia la Paraula de Déu, la *Imitació de Crist* i santa Teresa. Anar a l'essencial, que és Déu. Gràcies, bisbe Jaume, per tot el vostre mestratge pastoral i espiritual, i gràcies per haver-nos donat un successor seu.» **Mn. Josep M. Vilaseca, vicari veneral i rector de Tàrrrega**

«Estava pregant a la capella ardent on hi havia instal·lada la tomba del bisbe Jaume quan em vingué a trobar una persona de fora de la diòcesi de Solsona que em digué: "Teresa, el bisbe Jaume ha cregut molt en tu!" Em penso que aquesta afirmació no pot resumir millor allò que ha estat el bisbe Jaume per a mi: un pastor que ha cregut en mi, que m'ha fet confiança en les tasques encomanades i que m'ha ajudat –des de l'acompanyament– a treure el millor de mi mateixa per posar-ho al servei de l'Església. Gràcies, bisbe Jaume, per aquell 1 de juny del 2008, dia en què vaig ser consagrada per vostè en l'Orde de les Verges. Fou un dia tan feliç que sempre quedarà gravat en el meu cor!» **Teresa Gené, verge consagrada**

«Recordant el bisbe Jaume, valoro i agraeixo les moltes actituds positives que vaig viure amb ell, en els sis anys de treball compartit a la cúria. En destaco dues: primera, home proper, comprensiu, respectuós; sempre li he agraït aquest tracte personal, sobretot en aquelles situacions en què no pensàvem el mateix; amb diàleg franc i sincer, ens

en vam sortir bé. Segona, home fort, valent, capaç d'encaixar, sense esverar-se ni defallir, algunes crítiques injustament exagerades. Gràcies, bisbe Jaume! Descansa en la pau del Senyor!» **Mn. Antoni Quesada**

«Només vaig fer un petit tast de la riquesa i saviesa que es concentrava en la persona del nostre estimat bisbe Jaume, però suficient per a omplir aquells foradets que Déu deixa buits, amb el fruit que donà l'aprenentatge de la seva doctrina. Sobretot dono gràcies per l'acolliment a mi i a la meva família, essent en tot moment exemple d'humanitat, fent-se proper al seu poble. Tinc ben presents, ara amb enyorança, els seus savis consells! El seu toc d'humor sovint m'havia tret un somriure, relaxant un xic el protocol que tan digna persona mereixia. Que al cel sigui, estimat senyor bisbe!» **Encarna López**

«Entre les moltes qualitats que posseïa el bisbe Jaume, cal comptar-hi l'interès per la claredat. Ho posa de manifest l'esforç per determinar els metres quadrats que ocupava el perímetre de la catedral, en cadascuna de les entitats que n'ocupa una part. Va encarregar als arquitectes Ramon Padullés i Jaume Cuadrench que fessin un estudi dels metres quadrats de cada entitat. El resultat fou el següent: la catedral, 50%; el claustre, 30%; la parròquia, 10%, i la diòcesi, 10%. Ens confeccionà un plànol senyalant amb una línia de diferent color la parcel·la que corresponia a cada entitat.» **Mn. Josep Torres**

S'inaugura a Tarragona un jardí bíblic

Una sala a l'aire lliure del Museu Bíblic Tarraconense

El dia 21 de gener es va inaugurar la primera fase del Jardí Bíblic, un espai pedagògic situat al pati interior de la Casa dels Concilis que, a partir d'ara, esdevindrà una sala bíblica més —a l'aire lliure— del Museu Bíblic Tarraconense.

Segons el director del Museu Bíblic Tarraconense, Andreu Muñoz, «aquest espai vol ser un racó de pau, espiritualitat i cultura que propiciï diàleg i el trobament intercultural». El jardí compta amb tres escultures monumentals d'Abraham, sant Pau i sant Fructuós, obres cedides per l'escultor tarragoní Bruno Gallart.

També s'hi troba des d'un capitell romà, que pertanyia a la columnata dels porticats del recinte de culte imperial que travessava aquest mateix pati, la plantació de tretze espècies bíbliques com ara la mostassa, l'olivera, la figuera o el cedre, amb les seves corresponents descripcions i simbolismes, i unes petjades de ferro a terra amb noms de diversos personatges bíblics que recorren el camí des del patriarca Abraham —en l'Antic Testament—, passant per Jesús, representat per una pica d'aigua que conté la inscripció «Jo sóc el Camí, la Veritat i la Vida», fins a arribar al bisbe Fructuós.

Àsia Bibi, completament absolta

El malson judicial acaba definitivament per a Àsia Bibi. El Tribunal Suprem del Pakistan ha rebutjat el recurs contra la seva absolució. L'acusació va tornar a presentar un recurs contra la posada en llibertat d'aquesta humil dona cristiana empenonada sota l'acusació de blasfèmia contra el profeta Mahoma. La Cort Suprema també va confirmar que tal acusació de blasfèmia era falsa des del principi.

Àsia Bibi va ser acusada en el 2010 en virtut de la llei antiblasfèmia que tantes vegades s'ha revelat com un instrument de venjança personal o contra una minoria religiosa. Empenonada des de llavors, després d'un calvari judicial de gairebé nou anys, Àsia Bibi va ser alliberada el 31 d'octubre del 2018. La seva posada en llibertat va generar violentes protestes en tot el país, encapçalades per radicals islàmics. Per tal d'aturar els disturbis, el govern del Pakistan va permetre que es revisés de nou la sentència del cas. Per això, Àsia Bibi tampoc no ha pogut marxar del Pakistan fins ara.

L'article

Dius que estàs cansat...

Jesús Renau, S.I.

Dius: «Estic cansat, em sento cansat de mi mateix.»

No deu ser que estàs massa centrat en tu? Si mires els teus pensaments i les teves sensacions d'aquesta darrera hora, ¿podria ser que quasi tot hagi sigut «jo, jo»? ¿«Jo... amb mi, contra mi, què deu pensar de mi» i altres formulacions semblants, totes al voltant del teu jo?

Si et plau, obre la finestra. Mira. Contempla el conjunt del parc, els arbres, les fulles, la gent que passa, els nens que tornen de l'escola. Mira.

Escolta el soroll de fons de l'autopista, mira com parlen aquells dos que estan parats i deuen xerrar dels gossos. Ell en porta un de gros i negre que deu ser ja molt gran i està callat ensumant el gos o la gossa menut que porta ella i que potser és la millor companyia que trenca la seva soledat.

Ara tanca la finestra, seu en aquella butaca que sempre ha estat a casa teva i mira d'entrar a dintre teu, no per retornar al teu jo, tan repetit, sinó per obrir una mica d'espai al silenci. Respira a poc a poc i relaxa't, les mans juntes i els ulls tancats.

«Déu, sí, Senyor, examina una mica —no gaire— el meu cor. Estic cansat de mi mateix, avorrit de donar-me tantes voltes. Ajuda'm a trencar aquest mur invisible del jo.»

Fa ja una llarga estona que t'has anat centrant en tantes persones, segurament moltes que estimes. La teva imaginació les ha situades en la memòria, fins i tot d'aquella manera visual. Sents; saps i acceptes com i qui son: família, amics, veïns, clients... Ara la teva imaginació va més lluny: paisatges, records, problemes, exemples de voluntariat, gent que has conegut i ja no és entre nosaltres... Ells, elles, la gent, els nostres, els de més enllà. Molts... tots.

(Ara que has obert els ulls de tornada del viatge imaginari de la memòria i del cor... pregunta't com te trobes. Continues cansat de tu mateix?)

El llibre

Les arrels de l'estètica de Torras i Bages

Abel Miró i Comas

Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 308 pp. 20 euros

Sota el títol complet de *Les arrels tomistes i agustinianes de l'estètica de Josep Torras i Bages*, el propòsit del present llibre és el de reconstruir la reflexió tomista i agustiniana sobre la bellesa a partir dels suggeriments que Josep Torras i Bages ofereix en les seves *Estètiques*. Torras no acudeix als autors del passat de la mateixa manera que l'arqueòleg acudeix a les ruïnes; no té cap interès a restaurar un sistema de pensament mort; no pretén convertir la doctrina de sant Tomàs en «matèria burocràtica», sinó que es preocupa perquè aquesta doctrina esdevingui en el seu esperit allò que era en la ment de Tomàs d'Aquino: una «paraula estètica», una «paraula del cor». Això converteix el bisbe de Vic en un dels tomistes més suggeridors a nivell internacional.

Les dones protagonistes de la lluita contra la fam

Xavier Novell, bisbe de Solsona

Des de Mans Unides volen fer enguany un homenatge a totes les dones que, malgrat tot el que pateixen, treballen cada dia impulsades pel desig d'acabar amb la fam i la pobresa.

Al món hi ha aliments per a tots, no obstant això en els últims anys la fam augmenta. Ens ho diu la FAO: 821 milions de persones pateixen fam... La fam condiciona la vida present i futura de milions de persones: més de 19 milions de nens neixen anualment amb baix pes per la desnutrició de les seves mares. Gairebé la meitat de les dones embarassades als països en desenvolupament tenen anèmia, aquesta és una de les principals causes de mort durant el part.

Cada any d'estudi i formació és per a la dona un pas endavant en el camí de la igualtat. A Mans Unides treballen perquè nens i nenes tinguin les mateixes oportunitats d'accés a tots els nivells educatius. Però també recolzen projectes d'alfabetització i capacitat de dones adultes. En augmentar la seva formació, augmenten també els seus recursos i oportunitats i, amb això, els dels seus fills.

La dona té un paper clau en la millora de l'estat de salut de les famílies i les comunitats. L'accés a l'atenció sanitària en igualtat de condicions per a homes i dones és encara una assignatura pendent a molts països del món. Per això, Mans Unides recolza nombrosos projectes en aquest camp: centres de salut, campanyes de vacunació, formació i foment d'hàbits saludables...

A molts països del món les dones són les veritables responsables de tirar endavant la família. Són una peça fonamental en el desenvolupament de les seves comunitats. A Mans Unides promouen iniciatives que afavorei-

xin la participació de les dones en la presa de decisions i impulsen cooperatives d'àmbit local que ofereixin oportunitats i estabilitat a famílies i comunitats.

Encara, a molts llocs del món, la dona no té els mateixos drets que l'home. És víctima de la discriminació, els maltractaments, la violència... Les dones i nenes segueixen sent majoria entre la població més pobra, exclosa i vulnerable. Mans Unides treballa a prop d'aquestes dones, per transmetre a la nostra societat les iniciatives, els projectes, el treball i l'esperit creatiu i de lluita de les dones que contribueixen al desenvolupament i a la transformació de les seves famílies i comunitats.

Al segle vint-i-u, l'ONG de l'Església Catòlica d'Espanya per al Desenvolupament segueix treballant al costat de les persones més vulnerables.

